

Seppo Keinänen

Aslak

Aslak

Seppo Keinänen

Aslak

Aslak

©2022 Seppo Keinänen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-6116-8

Sisältö

Kuolemani	7
Krematorio	20
Polttohaudaukseni	36
Kotimatka	45
Lappi	53
Tunkio	57
Kotani ja seitakotani	65
Juhannus	68
Rumpu ja uurna	72
Yhteys	79
Yrjänä Laitisen viimeinen leposija	90
Kotikrematorio	93
Matkavalmistelut	96
Lahtinen	99
Reissu	111
Järvenkari	133
Monkooliaan	139
Evakkoelämää	141
80	144
Paluu Lappiin	152
Saunakatastrofi	153
Sopimus	166

Lukijalle

Tämä tarina Aslakista on vain tarina. Kaikki tarinan henkilöt ovat keksittyjä hamoja, heitä ei oikeasti ole olemassa, paitsi mielikuvitusmaailmassa. Tai jos on, niin kyseessä on puhdas sattuma.

Pitkälti samoin on paikkakuntien laita, kirkonkylä on jokin kirkonkylä, Tervahaudan kylä on vain jokin autioituva maalaiskylä, mutta keksitty. Äs-Tee-asema on keksitty kuten monet muutkin paikat.

Tampere ja Hämeenlinna ovat toki oikeassakin elämässä olemassa, mutta mitään Santerin tai Aslakin seikkailuja ei siellä ikinä oikeasti ole tapahtunut. Ellei sattumalta ja tietämättäni.

Kiitokset

Kiitän rakkaita tyttäriäni sparrausavusta, kannustuksesta, huumorintajusta ja oikolukuavusta. T. isä

Kiitän myös kaikkia latukoneenkuljettajia. Teette arvokasta, uraauurtavaa työtä! Kun suksi luistaa, niin ajatus lentää. Enää tällä iällä en umpihankeen lähtisi. Ainakaan kapeilla suksilla. Nimim. ”Latua!”

Kuolemani

Virallisesti kuolin maanantaina 1. kesäkuuta 2014. Kiitettävän täsmällisesti oli päivämäärä kuolintodistukseeni kirjattu, mutta kellonajan suhteen oli toimittu huolimattomasti, ettenkö sanoisi, että leväperäisesti. No, olen antanut asian kuitenkin olla. Paperiin oli sohaistu pelkästään ykkösen näköinen viiva. Ei muuta. Tarkka kellonaika olisi kuulunut olla 00.43.

Näin jälkeensä voin rehellisesti todeta, että kuolemani oli kivuton ja ennen kaikkea hyvin suunniteltu. Nimenomaan, vaikka itse sen sanonkin, kuolemani oli unettomuudestani huolimatta suunniteltu nerokkaasti, kuten kaikki muu, mikä kuolemani ja hautajaisteni väliseen aikaan liittyi.

Kuolin Santerina, Aleksander Björkberginä, mutta alkujaanhan minä olin Aslak Rakka, isäni Aslak Rakan ja äitini Aliissa Rakan esikoinen ja ainoa lapsi. Olen Lapin sodan uhri, surullisesti kaksinkertainen orpo, ja sen seurauksena yksinkertainen erakko.

Jonkin verran olin joutunut näkemään vaivaa varmistaakseni selustani. Kyseessähän oli minulle aivan uusi tilanne. Juhlavasti voisi jopa todeta, että edessäni minua odotti elämäni suurin muutos, kuolema. Aina, koko elämäni ajan olin vierastanut kaikkia muutoksia, yleensähän ne olivat muutoksia parempaan suuntaan. Nyt olin kuitenkin varovaisen toiveikas, tämä muutos tulisi viemään minua pelkästään parempaan suuntaan.

Luotettavilta vanginvartijoiltani, joita leikillisesti olin myös palvelijoikseni kutsunut, ja joiden suhteen olin saavuttanut täydellisen ja molemminpuolisen luottamuksen, olin vaivihkaa onnistunut haalimaan tarpeellisia tietoja vankilan käytänteistä liittyen kuolemantapauksiin. Etenkin sitä hyväuskoista Alma Jokista oli helppo höynäyttää, ainakin aina silloin, kun tarjosin hänelle avokätisesti seteleitä jokaisesta vähäisestäkin tiedonmurusesta.

Sopivasti juuri ennen kuolemani hetkeä minulla oli tarpeelliseksi katsomani määrä tietoa tulevan varalle. Olin selvittänyt ruumiiden välivarastointipaikan, lääkärin kuolintodistuksen kirjoittamiset, ruumiiden kuljetusaikataulut, ruumishuoneen sijainnin, Hämeenlinnan krematorion sijainnin ja jopa polttohautaukseni ajankohdan. Olin lahjonut tuon sydämellisen Alma Jokisen hankkimaan minulle 1500 eurolla kunnollisen tammiarkun ja vannottanut häntä pitämään huolen siitä, ettei arkkuni kantta ruuvata kiinni ennen krematoriota. Jouduin vetoamaan ahtaanpaikankammoon. Värikynää käyttäen tehostin toivettani. Luottamuksellisesti kerroin syntisestä sielustani, joka kaikesta huolimatta halusi päästä mahdollisimman vaivatta irti ruumiistani, maallisesta majastaan. Selitin, että sieluni tie taivaan tuuliin olisi monin verroin helpompi, jos arkunkannen ruuvit eivät olisi hankaloittamassa muutenkin niin raskasta, kenties minulle mahdotonta askelta ajasta iäisyyteen. Kyyneltippa silmäkulmassa Alma lupasi mukaan toteuttaa kaikki toiveeni, etenkin kun maksoin hänelle tästä arkkuasiasta 300 euroa vaivannäköpalkkiota sen

1500 euron päälle. Ymmärrettävästi iso rahahan se vähävaraiselle vanginvartijalle oli, minulle puolestaan tuo oli vähäinen summa – mihinkä sitä kuoleva mies enää rahaa tarvitsisi. Tuhkauurnan suhteen olimme päättäneet olla säästäväisiä. Olin kertonut Almalle, että se minun ainoan ystäväni Jussi Järvenkarin poika Juha, joka muutenkin tulisi hoitamaan kaiken minuun liittyvän testamenttini mukaisen jälkityön, kuljettaisi tuhkan Suomalahdelle ja sirottelisi sen sille määrätylle vesialueelle. Tämän jälkeenhän tyhjä uurna olisi tehtävänsä suorittanut ja joutaisi sekajäteastiaan. Ojensin siis Almalle vain 100 euroa uurnarahaa, jonka hän päättää nykytellen hyväksyi.

Kaikki sujui, kuten olin suunnitellut. Vuorokausi oli juuri vaihtunut sunnuntaista maanantaiksi, vuoden 2014 kesäkuu oli alkanut ja kuolemanhetkeni koittanut. Sellini seinäkellon viisarit näyttivät lukemaa 00.35 eli kaksikymmentäviisi vaille yksi. Riisuin päivävaatteeni ja viikkasin ne nätisti tuolini selkänokalle. Puin pyjaman päälle, jätin valot palamaan. Kävin pitkäkseni sängylleni, painoin sellini hälytysnappia, vilkaisin vielä kelloa, nyt se oli 00.40. Sitten kuolin.

Tai oikeastaan vasta valmistauduin kuolemaan. Jouduin pari minuuttia odottelemaan, että yövartija ehtisi saapuville. Keskityin. Hengitin viimeisiä vetojani. Pitkään ja rauhallisesti. Kohta kuulin käytävältä askelia, sitten ovisilmäluukun avaamisen, tuhinaa, hengitystä, kiroilua ja avainten rapinaa. Aikani oli tullut, joten siinä vaiheessa kuolin.

Tämä kuolemani oli ensimmäinen ja siinä mielessä ainutlaatuinen. Ja kuten jo ehdin mainita, se oli täysin kivuton ja hallittu. Jo vuosia sitten olin tämän taitoni oppinut. Se tapahtui kotonani Tervahaudan kylällä, siellä rakkaassa seitakodassani soikeaa rumpua rummuttaessani. Taitoni oli yhä hyvin tallella, enkä enää tarvinnut edes rumpuani. Sydämeni sain pysähtymään ilman sitäkin. Ja kun sydän pysähtyy, kalpenee ihokin, selvä se. Mielenkiinnosta tulin asiaa myös teorian puolelta tutkineeksi, tosin kirkonkylän kirjaston suppea kirjatarjonta antoi hyvin pintapuolista valistusta aiheesta. Sen verran sain kuitenkin selville, etteivät taitoni koko maailman mittakaavassa olleetkaan mitenkään ainutlaatuisia. Intialaiset fakiirit ja joogagurut, haitilaiset woodoo-papit ja afrikkalaiset poppamiehet olivat tämän alan todellisia ammattilaisia. Isäni oli aikanaan tunnettu parantaja, noaidi. Noaidi olin kai minäkin. Ei meitä noaidejakaan voida taitojemme suhteen väheksyä, vaikka emme mitään fakiireja olekaan. Vanginvartija astui sänkyni viereen, huokaisi syvään, kumartui puoleeni, kokeili pulssiani sekä ranteesta että kaulavaltimoltani ja totesi:

- Juu. Kuoli. Kuoli se, niinku se oli luvannu. Outo, todella outo oli tyyppi. Mutta piti sanansa. Kun kuoli.

Oli Ilmari Lahtinen näköjään joutunut yövuoroon, tai päässyt. Eikä siinä mitään, aika useinhan hän näitä yövuoroja oli tehnyt, etenkin, jos oli tarjolla vielä pyhälisät yölisien päälle, kuten nyt tänään. Mutta tänä yönä ja tällä työvuorollaan joutui Lahtinen todistamaan kuolemaani. Tiesin, että tämä puoli

Aslak syntyi 7.7.1934 Lapissa Saamenmaalla. Lapinsodan melskeissä Aslak Rakka jäi orvoksi. Tamperelaiset Björkbergit, Aslakin adoptiovanhemmat antoivat nuorukaiselle uuden nimen Aleksander. Valitettavasti kaikki paha toistui 50-luvulla. Aleksander jäi uudelleen orvoksi. Niin Aleksanderista eli Santeri Björkbergistä tuli Tervahaudan kylän erakko. Taitonsa Santeri oli perinyt saamelaiselta isältään, käytössään hänellä oli rumpu, ainoa muisto isästään. Vanha rumpu kantoi mukanaan jotain kirousta, ainakin Aslak aavisteli sellaista. Vankilaan jouduttuaan Santeri kirjoitti värikkäät muistelot elämästään. Saatuaan työnsä valmiiksi hän päätti kuolla. Se olisi ainoa keino päästä pois vankilasta. Kuolemansa jälkeen Santeri tulisi käyttämään alkuperäistä nimeään Aslak. Aslak jatkaa siitä, mihin Santeri jäi. Kuolemasta. Erinäisten kiperien käänteiden päätteeksi Aslak pääsee Tervahaudan kylälle Santerin Lappiin. Aslakilla on edessään velvoitteita. Lupaukset on täytettävä, ehdottomasti! Niistä pidetään kiinni. Vankilassa vainajat olivat tunkeutuneet Santerin uniin, vainonneet yö yön perään. Viikkoja. Lopulta Santeri oli joutunut taipumaan, antoi periksi, jotta painajaiset vihdoin päättyisivät. Vainajat olivat saaneet Santerilta lupaukset. Oli tiedossa, että Santeri oli mies, joka tunnollisesti pitää lupauksensa. Aina. Aslakinakin. Erikoisen rumpunsa ja harvinaisten taitojensa avulla Aslak ottaa yhteyden tuonpuoleiseen, ilman tarkempia tietoja ei lupauksia voisi täyttää. Lennokas tarina valottaa pienen ihmisen näkökulmaa ahneuteen. Aslakilla on hyvä sydän, hän tahtoo omalla persoonallisella tyyllillään pelkkää hyvää kaikille. Paitsi ahneille.

